Dansk Pattedyrforenings holdning til jagt, med særlig fokus på jagt og regulering af ræv, og regulering af ”problemulve.”

Charlotte Moshøj

DPF bestyrelse & naturpolitisk rep.

DANSK PATTEDYRFORENING

DPF holdning og ønsker for en bæredygtig vildtbestand og jagt.

- Ønsker:
- Bæredygtig jagt uden overudnyttelse
- Fokus på etik, naturlige populationer, naturlige fødekæder, biodiversitet
- Fokus på data og overvågning
- Fokus på løsninger der mindsker konflikter og først og fremmest tilgodeser de vilde arter.

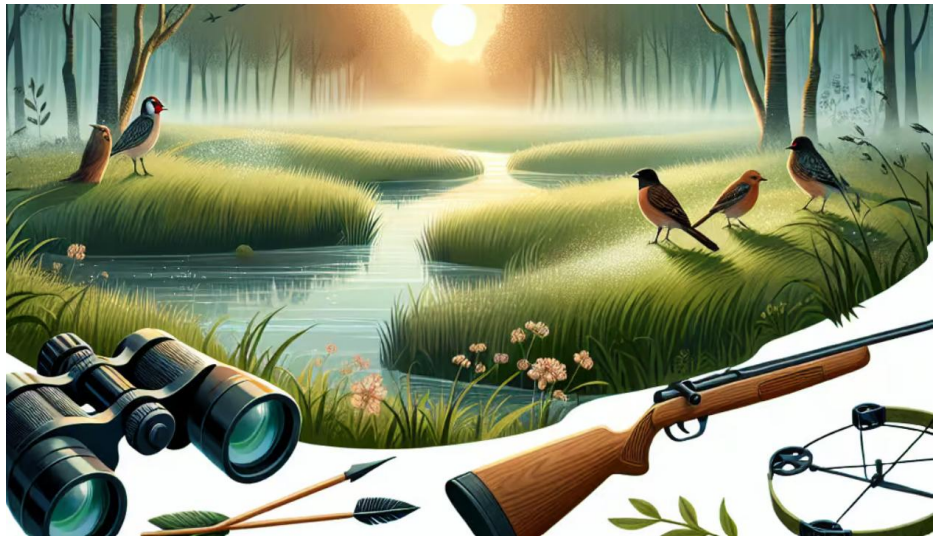

Bæredygtig jagt uden overudnyttelse

- Hvornår er jagt bæredygtig?

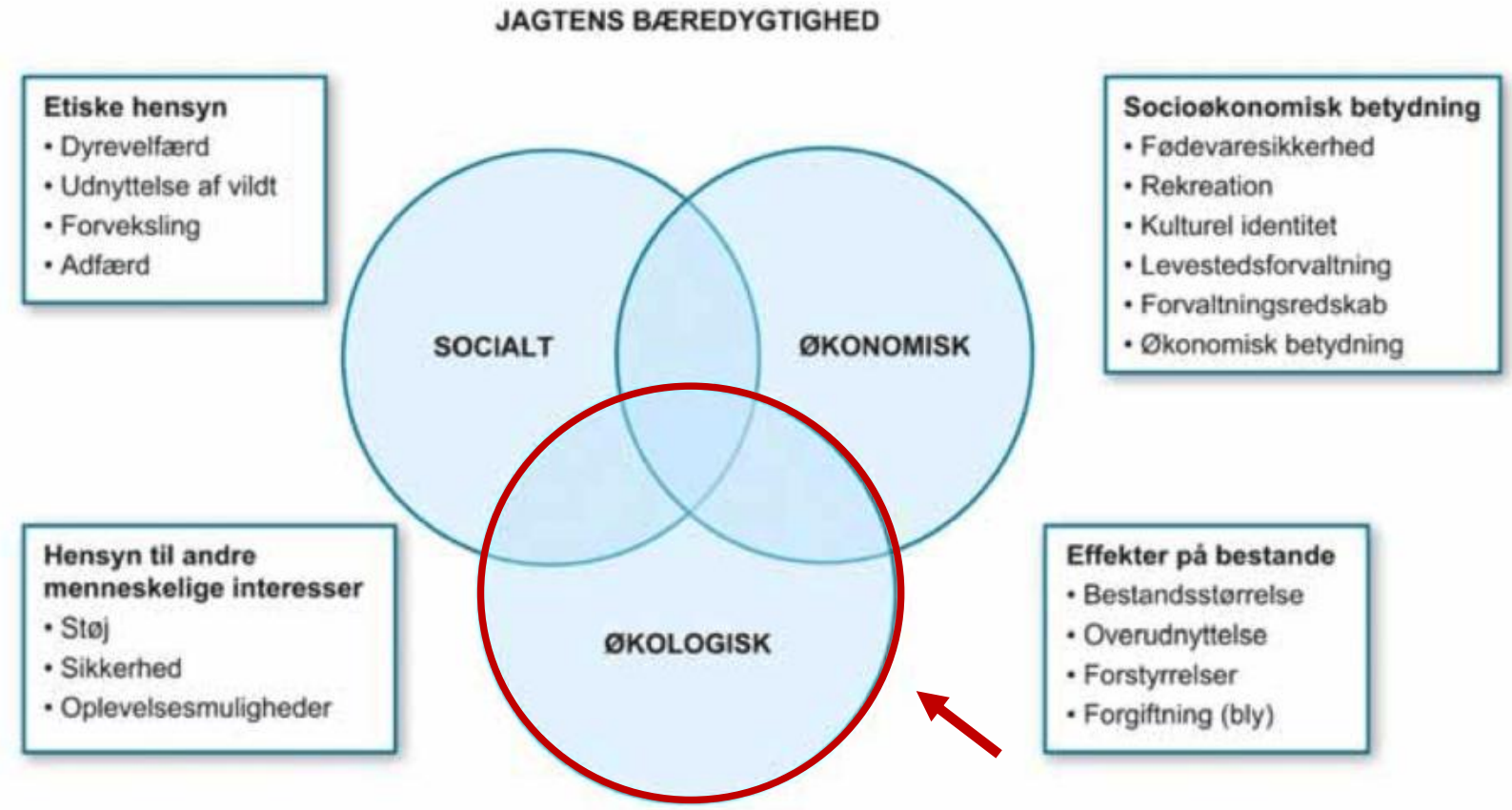

Figur 2.8.1 Det brede samfundsmæssige koncept for jagtens bæredygtighed og de forskellige aspekter under økologiske, sociale og økonomiske dimensioner. I forhold til den samlede bæredygtighed er idealet, at overlappet mellem de tre dimensioner maksimeres.

Bæredygtig jagt uden overudnyttelse- hvad er målet?

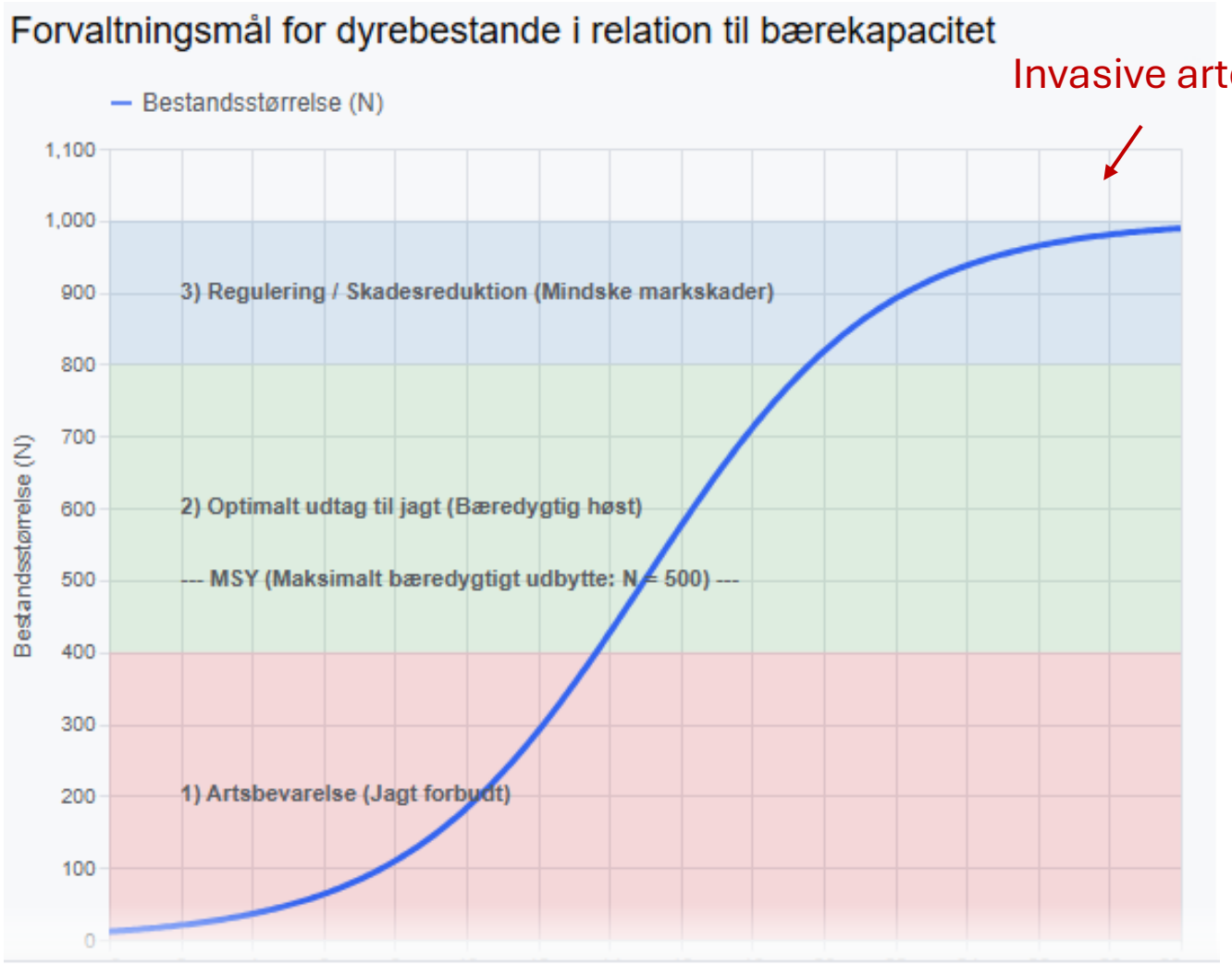

Underskud/fravær af ældre hjorte • Krondyr: Overvægt af hundyr blandt kalve (60:40)

Fokus på etik, naturlige populationer, naturlige fødekæder, jagtfrie zoner og biodiversitet

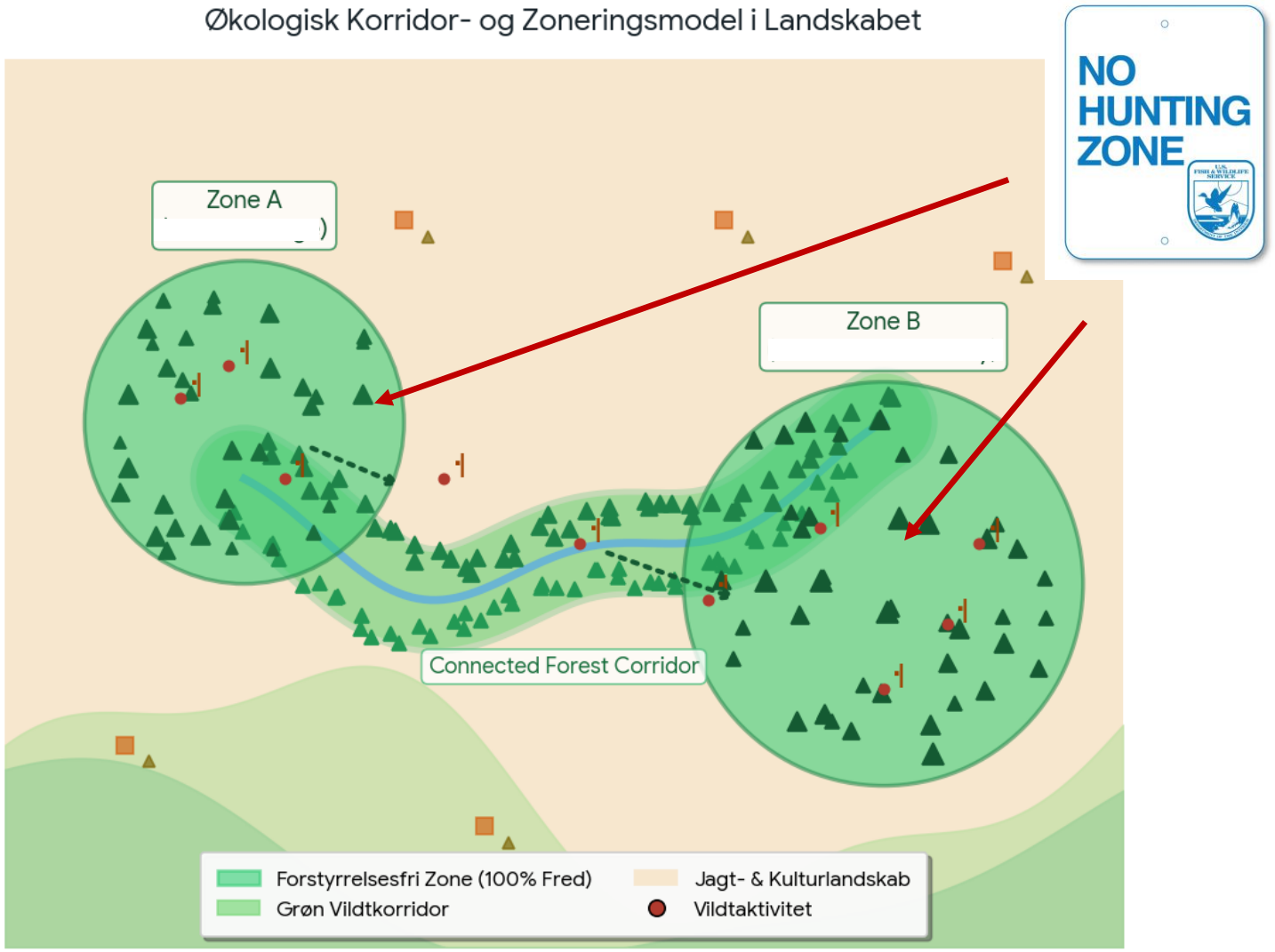

Bestandene af kronvildt og dåvildt i Danmark stigende , selv om tætheden er varierende dyrene lever i "klumper", hvilket skaber meget store lokale tætheder.

Forskning viser, at naturen i Danmark uden menneskelig regulering og hegn nemt ville kunne rumme **mindst 10 gange så mange store planteædere**, som der findes i dag.

Fluktuerende bestande:
I en helt naturlig dynamik vil bestanden stige i gode år og falde under f.eks. hårde vintre, hvilket giver et naturligt skiftende græsningstryk

Fokus på etik, naturlige populationer, naturlige fødekæder, jagtfrie zoner og biodiversitet

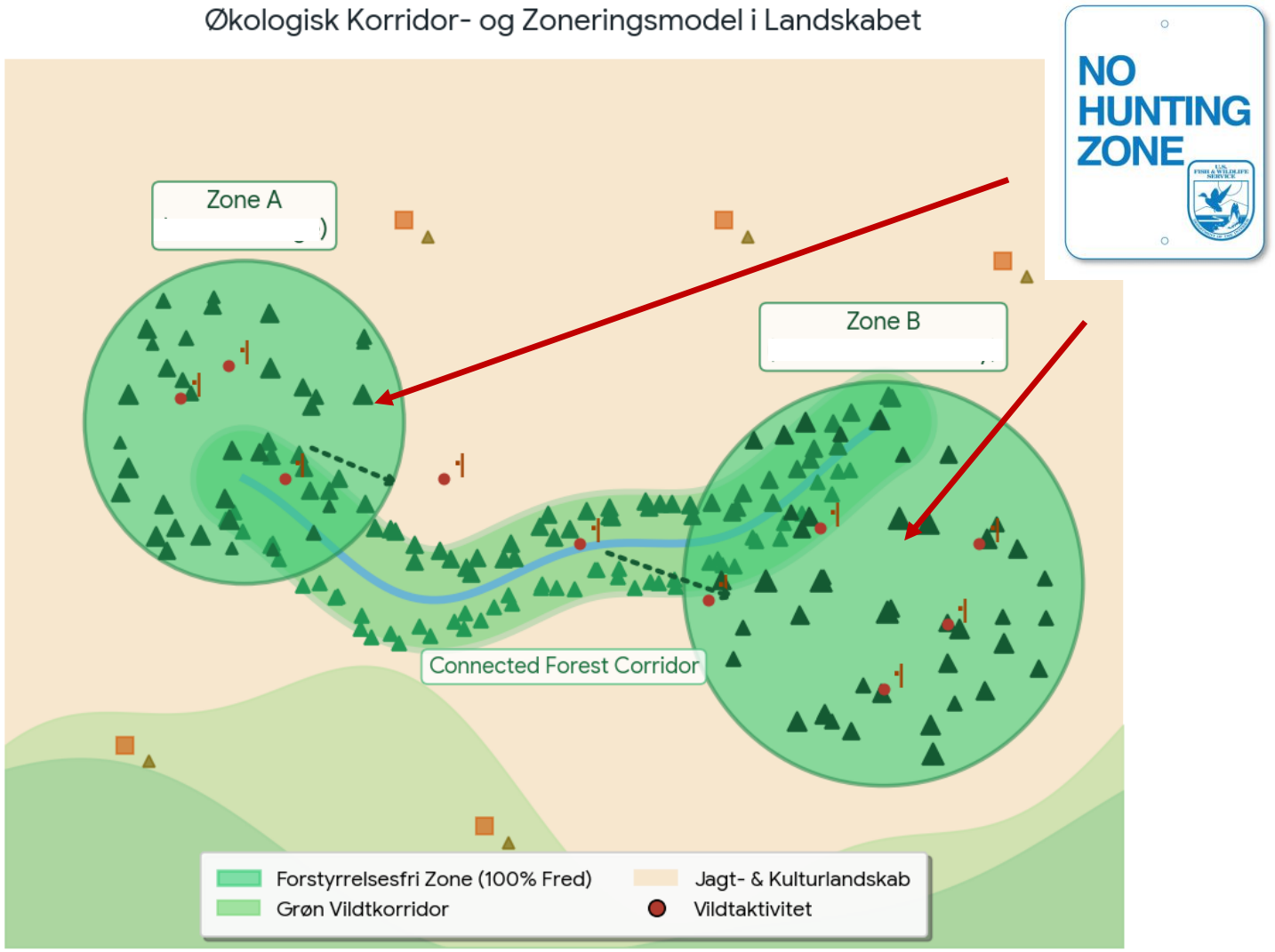

Store sammenhængende naturområder og **strengt beskyttede områder uden jagt** er to helt centrale elementer i EU's Biodiversitetsstrategi 2030.

Strategien kræver, at **30 % af EU's land- og havareal skal være beskyttet**, og mindst **10 % skal være strengt beskyttet**. I Danmark og resten af EU har debatten om jagtforbud i disse zoner været et af de mest omdiskuterede punkter

Invasive arter- målrettet fokus

- Reducere bestanden af mink og mårdhund
- Undgå spredning
- Undgå etablering af vaskebjørn
- Prioriter områder med jordrugende fugle /mindre pattedyr og padder

- Indsatsen skal evalueres løbende
- Evaluering af fældetyper og bifangst
- Monitorering af følsomme byttedyrsarter

Fokus på data og overvågning

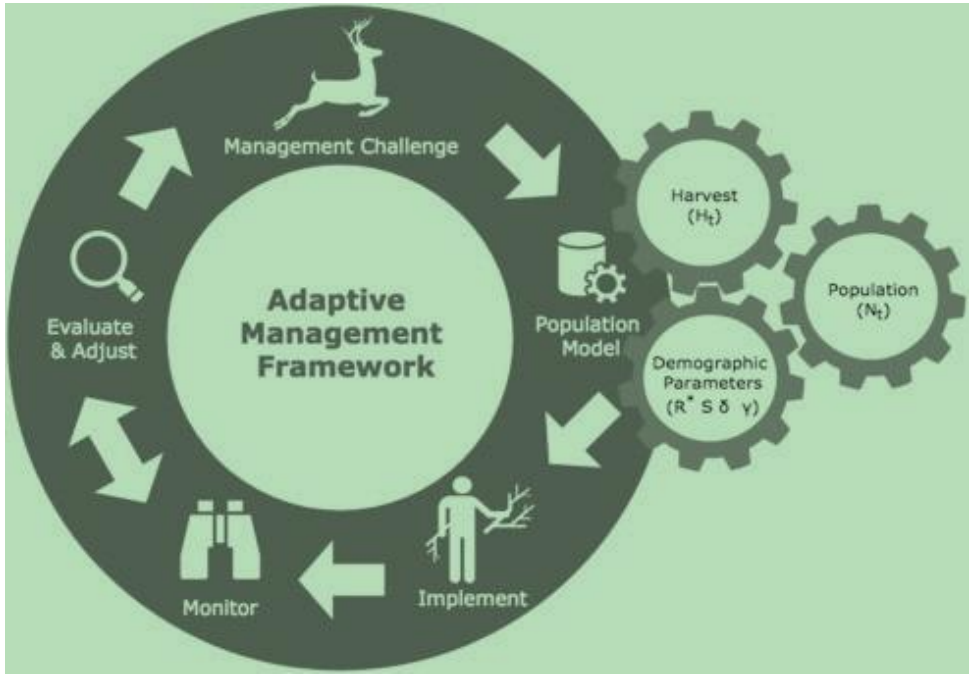

Fokus på løsninger I forvaltningen af vildtlevende pattedyr der først og fremmest tilgodeser de vilde arter, samt derefter mindsker konflikter

- Vores forvaltning hænger sammen med vores natursyn

Forvaltningsmæssige problemstillinger

"Rævens levevis forårsager ofte problemer for mennesker. "

"Målet med regulering er at reducere bestandene for at fremme andre arters ynglesucces og bestandsstørrelser…."

"..årsagerne til regulering, afværgetiltag for at undgå bortregulering af ræve, samt køns- og aldersfordelingen blandt de regulerede individer sammenlignet med den naturlige bestandsstruktur, ukendte"

Fokus på Ræv

(NT) på den danske Rødliste

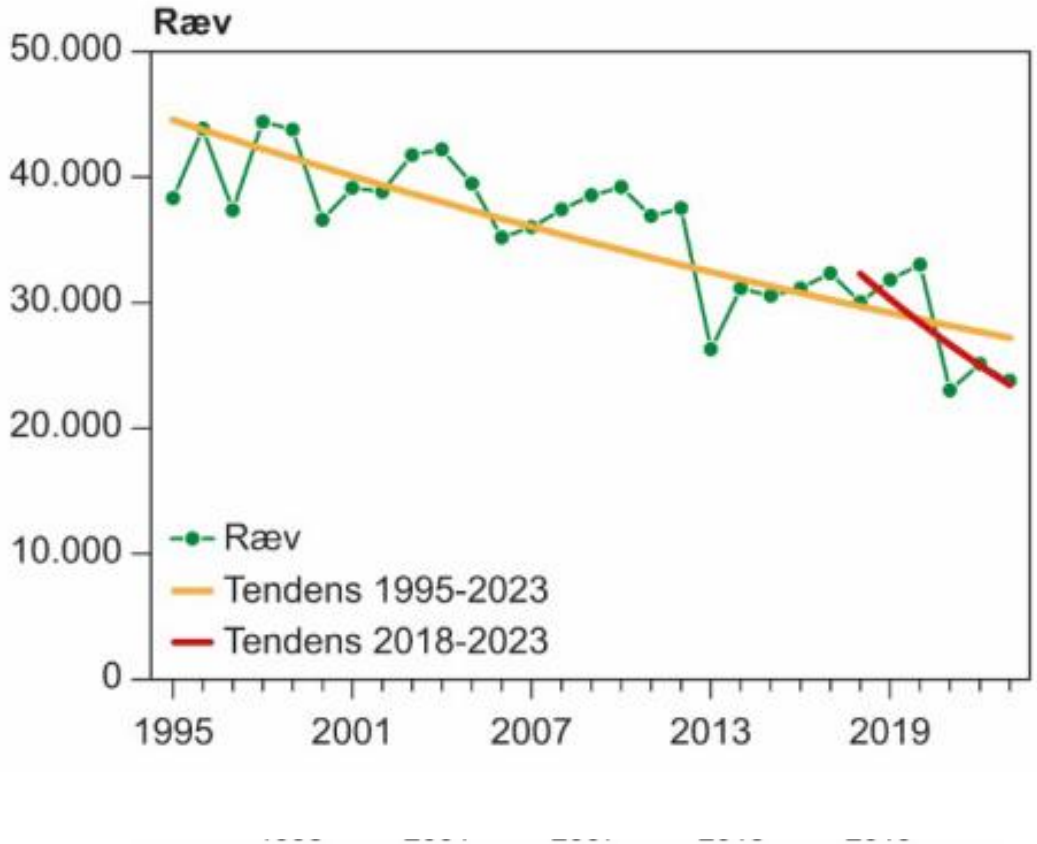

Figur 3.1.3.1. Indberettet vildtudbytte (jagt og regulering) af ræv i jagtsæsonerne 1995/96 - 2023/24 med angivelse af tendenser i udbyttet i perioderne 1995/96 – 2023/24 og 2018/19 – 2023/24.

Fokus på Ræv

www.shutterstock.com · 2532363601

- Ræv må reguleres **uden forudgående tilladelse** i perioden 1. jun. – 29. feb. med skydevåben og fælder i og omkring forsvarligt indhegnede frilandsgrise og fjerkræ, samt i og omkring bebyggelse og pelsdyrfarme.
- Januar og februar → reguleres med fælder på ejendomme, hvor der er gennemført biotopplaner
- **Efter forudgående tilladelse** → reguleres i forårsmånederne i indhegninger med erhvervsmæssigt fårehold i fårenes læmningsperiode, samt i og omkring forsvarlige indhegninger med frilandsgrise og fjerkræ, bebyggelse og pelsdyrfarme

Fokus på Ræv

Efter forudgående tilladelse

- Ræv må reguleres i forårsmånederne i indhegninger med erhvervsmæssigt fårehold i fårenes læmningsperiode, samt i og omkring forsvarlige indhegninger med frilandsgrise og fjerkræ, bebyggelse og pelsdyrfarmerkræ

Fokus på Ræv

- Ræv må derudover reguleres i februar måned
- Rævehvalpe må reguleres i juli og august ”i egne, hvor den volder skade på den øvrige fauna”.
- Hvordan ”skader på anden fauna” defineres og dokumenteres, fremgår ikke af bekendtgørelsen eller tilhørende vejledninger (?)

Fokus på Ræv

- Andelen af ræve, der blev nedlagt ved regulering i månederne, hvor der ikke var jagttid, har været stigende
- fra omkring 16 % til 24 % af det årlige ræveudbytte fra jagtsæsonen 2012/13 til jagtsæsonen 2023/24

Fokus på Ræv- hvor giver regulering mening?

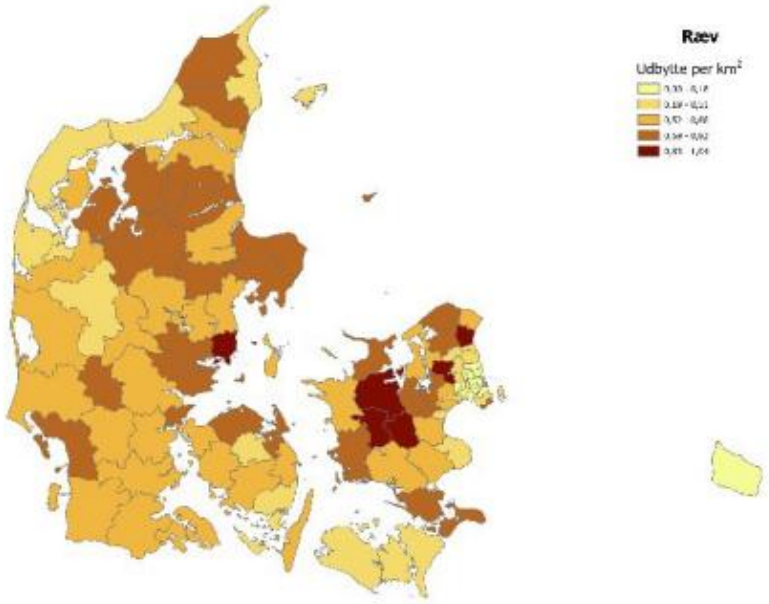

Figur 3.1.3.2. Geografisk fordeling af indberettet vildtudbytte af ræv vist som gennemsnitligt udbytte per km² på kommuneplan i jagtsæsonerne 2019/20 – 2023/24.

Sammenligning: Jagtudbytte og påvirkning

Områdetype	Ræveafskydning	Primær årsag	Effekt på vilde, jordrugende fugle
Store jagtejendomme (Fasandrift)	**Høj**	Intensiv regulering og gravjagt for at beskytte udsat vildt.	**Positiv (lokalt):** Vilde fugle nyder godt af, at rovdyrtrykket holdes nede under ynglesæsonen.
Fredede/Særlige naturreservater (f.eks. Vadehavet)	**Høj og målrettet**	Organiseret naturpleje og prædationsprojekter.	**Afgørende:** Redder truede vadefugles ynglesucces fra totalt kollaps.
Almindelige landbrugsarealer	**Moderat**	Tilfældig afskydning under efterårs- og vinterjagter.	**Negativ til neutral:** Ræven har et konstant og mærkbart tryk på bl.a. agerhøner og Viber.

Hvordan har forvaltningen af "problemulve" ændrede sig i DK?

- Forvaltningen af "problemulve" i Danmark har over de seneste par år gennemgået en markant politisk og administrativ stramning.
- Hvor man tidligere udelukkende mødte ulven med overvågning, hegn og rådgivning, har den stigende ulvebestand ført til den nye ulvehandlingsplan og opdateringer af vildtskadebekendtgørelsen.

Problemulv- hvad er det?

De væsentligste ændringer i forvaltningen

- Udvidelse af definitionen (Hvad er en problemulv?)

- **Byområder:** Ulve, der bevæger sig i byområder defineres fremover som problemulve. Regulering kan ske i en fastlagt zone uden for byen.

De væsentligste ændringer i forvaltningen

- **Angreb bag hegn:** Tidligere krævede det gentagne, succesfulde angreb over en længere periode, før en ulv blev anset som et problem.
- Nu defineres en ulv som en problemulv efter **ét enkelt angreb** på husdyr bag et korrekt, ulvesikret hegn. Herefter må den reguleres, hvis den blot forsøger at nærme sig hegnet igen

De væsentligste ændringer i forvaltningen

- **Formodningsregel**, der antager, at det er den samme ulv, der gentagne gange opholder sig i byområder eller bryder igennem ulvesikret hegn.

- Dette er en lempelse i forhold til krav om "fuld sikkerhed" for identifikation.

- Reguleringstilladelser vil typisk have en varighed på **ca. 6 uger**

De væsentligste ændringer i forvaltningen

- **Danmarks geografi tvinger ulven i fælden:**
- Da "byzoner og nærhed til bebyggelse" nu er en del af definitionen på en problemulv, er risikoen for ulven stor.

- Umuligt for en ulv at bevæge sig gennem det danske landskab uden at komme tæt på en vej, et hus eller en landsby.

- Ulven kan derfor hurtigt stemples som en "problemulv", blot fordi den følger sine naturlige vandreruter.

Hvem må skyde ulven?

- Private lodsejere, forpagtere og lokale jægere må skyde en ulv der går til angreb på deres husdyr/hund, uden forudgående tilladelse

- I praksis kan det være svært at kontrollere, om en ulv blev skudt som led i lovlig regulering eller ved en ulovlig afskydning.

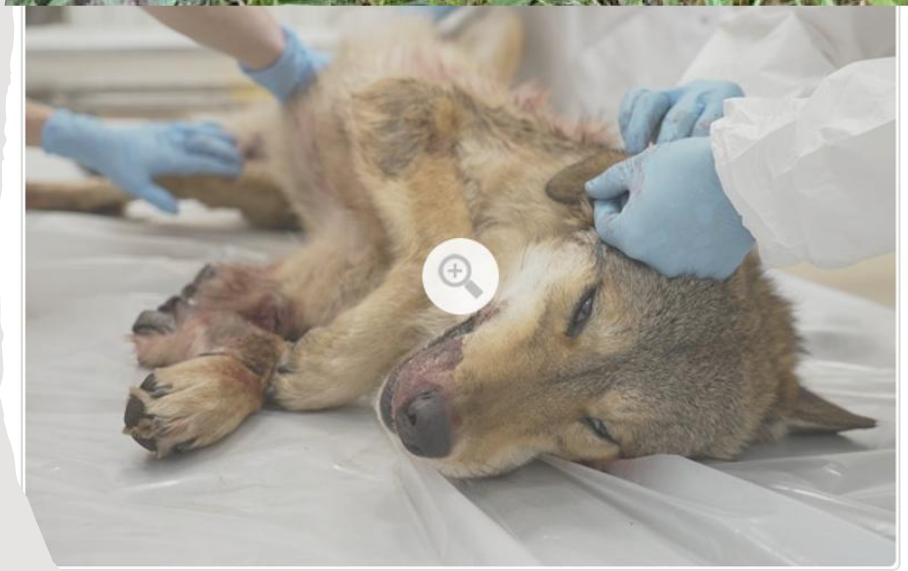

30. jan 2026

Obduktion konkluderer: Ulv blev skudt ulovligt

Virker regulering af “problemulve?”

New study: wolf kills do not reliably prevent livestock losses

An evaluation of five field studies shows that killing wolves does little to protect livestock; in individual cases it even increases losses.

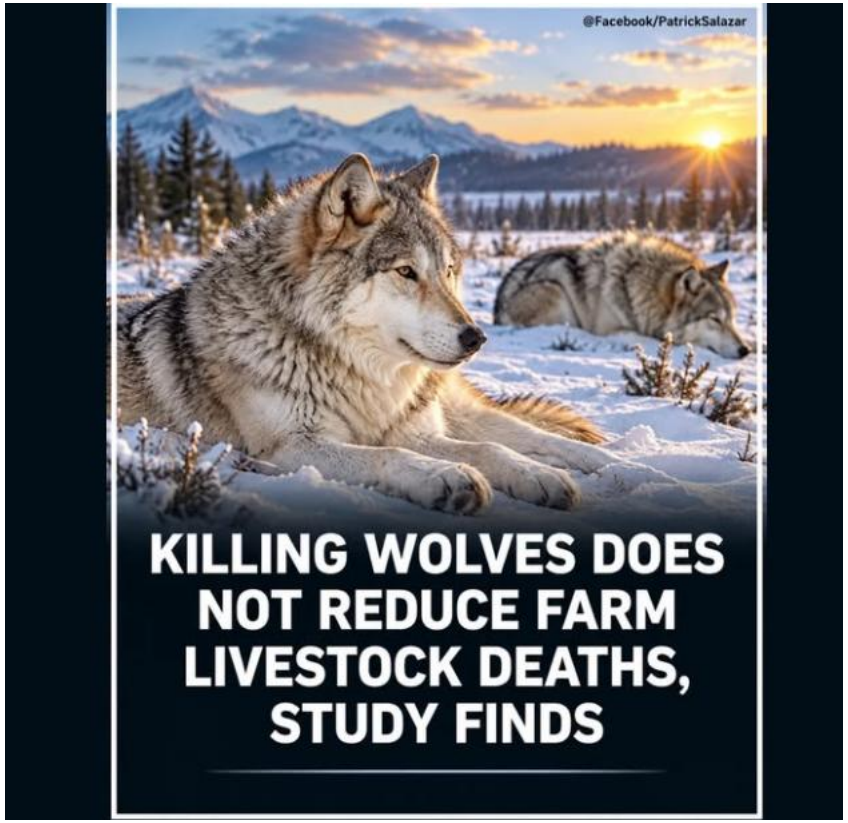

- Et sammenlignende studie, offentliggjort i ”*Conservation Science and Practice*”, gennemgik fem feltstudier fra fem forskellige områder (Slovenien, Michigan, Slovakiet, Letland og Golanhøjderne)
- Resultatet viste, at fjernelse ved regulering ikke havde nogen positiv effekt eller ligefrem virkede mod hensigten.

Regulering ved gunstig bevaringsstaus

BESTANDSHENSYN OG EU-LOVGIVNING

- Ulvebestande vil kunne reguleres, hvis de har **Gunstig Bevaringsstatus** (GBS)
- GBS (defineret ved referenceværdi) er mere vidtgående end at bestand er "levedygtig"
- Ved usikkerhed gælder forsigtighedsprincippet

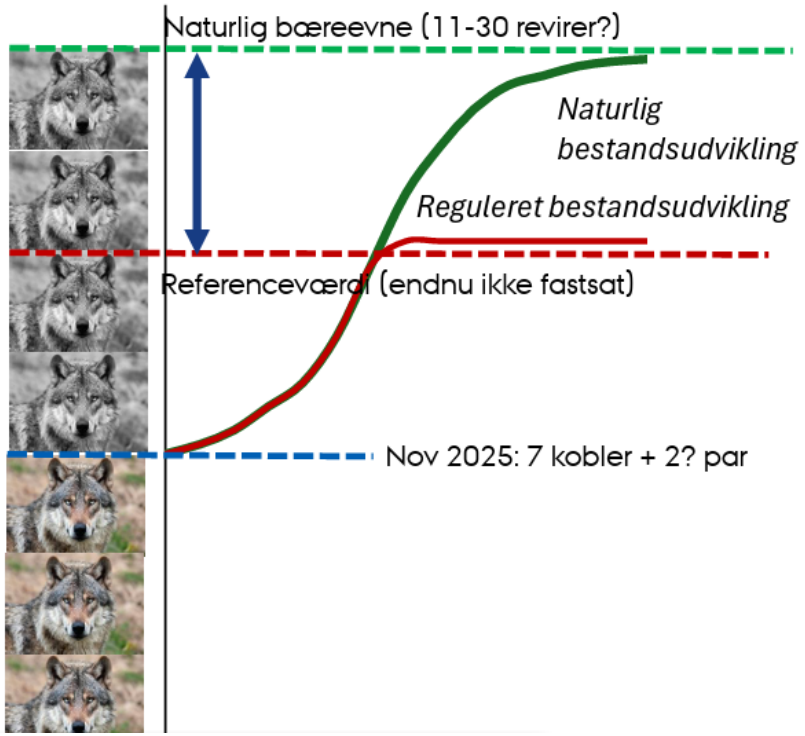

Copyright
Peter Sunde

Forvaltning af ulve I DK- forebyggende tiltag

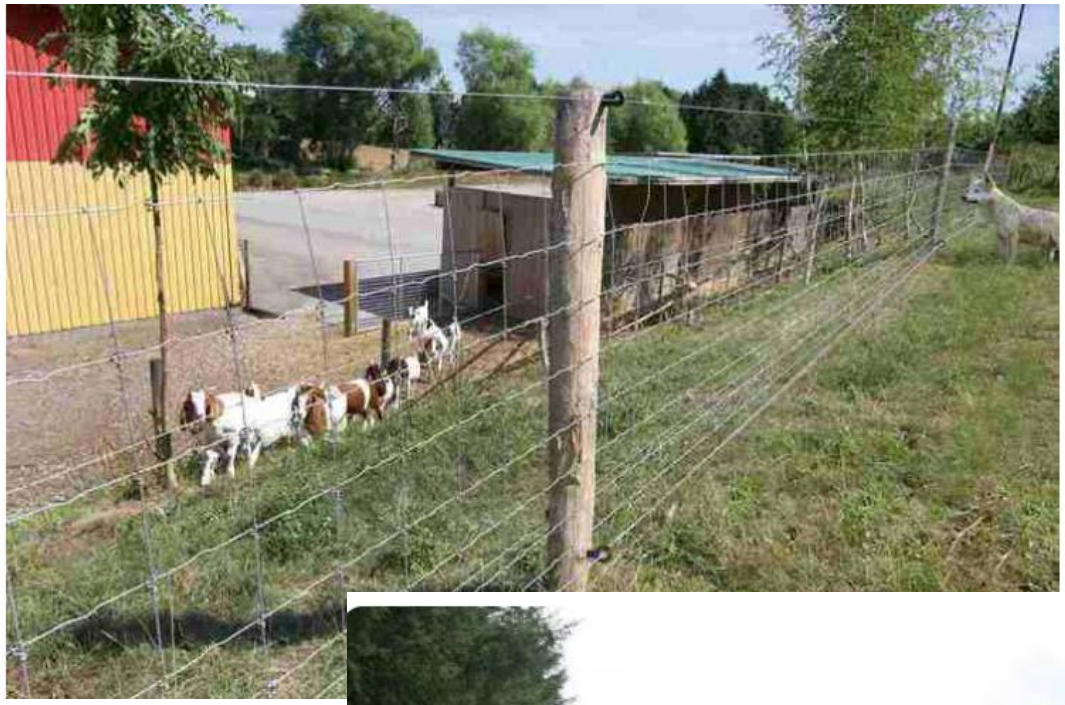

Sameksistens? -Fremtiden for ulven I DK

Dialog og viden- vigtige værktøjer!

Vestjyske ulvenaboer har vendt fordomme til dialog